

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2Tos/20/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214010042
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6214010042.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoja Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Jozefa Ryanta, v trestnej veci proti obžalovanému P. G., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1,2 písm. d), e) Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 6. apríla 2016, prejednal sťažnosť obžalovaného, proti uzneseniu Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 21.03.2016 sp.zn. 8T/20/2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obžalovaného P. G. n e n a
h r á d z a dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obžalovaného P. G. z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 21.03.2016 sp.zn. 8T/20/2014 bola podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obžalovaného P. G., nar. XX.XX.XXXX z 18.02.2016 doplnená dňa 14.03.2016 o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por., nebol prijatý písomný sľub obžalovaného zo 14.03.2016 a zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzba obžalovaného nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť obžalovaný P. G.. V písomných dôvodoch uviedol, že s rozhodnutím súdu sa nestotožňuje. Poznamenal, že prvostupňový súd okrem iného poukázal aj na právny záver vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici 3To/ó/2016, pričom okresný súd pripustil, že by jeho konanie bolo možné posudzovať aj ako zločin lúpeže tak, ako uvádza obžaloba a že mu hrozí vysoký trest. Doteraz síce nemal žiadne návrhy na dokazovanie, okrem výsluchu svedka Y. Y., avšak tvrdí, že celé doterajšie vyšetrovanie sa viedlo nezákonným spôsobom a neboli mu poskytnuté úplne procesné práva, keďže bol vypočúvaný v jazyku, ktorému vôbec nerozumel a nie je mu vôbec jasné, prečo vlastne je trestne stíhaný. Prvostupňový súd len vo všeobecnosti vyslovil názor, že dôvody väzby v jeho prípade existujú, avšak opiera sa len o možnosť uloženia vysokého trestu. Je pravdou, že v istom období sa nezdržoval na adrese trvalého bydliska, avšak z jeho strany nešlo o konanie, ktoré by smerovalo k vyhýbaniu sa trestného stíhania. Konal v snahe nájsť si zamestnanie, a to najprv v Čechách, kde sa stretol s osobou, ktorá ho nahovorila na cestu vlakom, avšak ani nevedel, kde vlastne cestuje. Nakoniec sa ocitol vo Francúzsku.

Navrhol, aby sa voči nemu viedlo trestné stíhanie bez obmedzovania jeho osobnej slobody a domáhal sa, aby na základe jeho sťažnosti odvolací súd jednoznačne vyslovil, že nie sú dané dôvody väzby a táto je ako zabezpečovací inštitút úplne nadbytočná. Navrhol zrušiť uznesenie prvostupňového súdu a jeho prepustiť z väzby na slobodu.

Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom. Týmto postupom zistil, že sťažnosť obžalovaného je prípustná a bola podaná

oprávnenou osobou (§ 185 ods. 1, ods. 2, § 186 ods. 1 Tr. por.) a aj v zákonnej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.).

Na základe tohto postupu odvolací súd zistil, že Okresný súd vo Veľkom Krtíši rozhodol v danom prípade správne a v súlade so zákonom.

Zo spisového materiálu vyplýva, že uznesením Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 18.08.2015 sp.zn. 8T/20/2014 bol podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. obžalovaný P. G. vzatý do väzby, ktorá sa začala dňa 18.08.2015 o 17.20 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici. Súčasne súd podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obžalovaného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Predmetné uznesenie sa stalo právoplatným dňom 18.08.2015.

V danej trestnej veci prokurátor Okresnej prokuratúry vo Veľkom Krtíši podal pod sp.zn. Pv 144/13/6610-32 dňa 13.02.2014 na obžalovaného P. G. obžalobu pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1,2 písm. d) Tr. zák., ďalej pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1,2 písm. b) Tr. zák. a aj pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1,2 písm. d), e) Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v predmetnej obžalobe.

Okresný súd vo Veľkom Krtíši vydal dňa 08.07.2015 na obžalovaného európsky zatykači rozkaz z dôvodu, že sa v mieste trvalého bydliska nezdržiaval a jeho pobyt bol neznámy. Na základe uvedeného európskeho zatykacieho rozkazu bol zadržaný vo Francúzsku a následne bol 18.08.2015 predvedený policajnými orgánmi pred sudcu Okresného súdu vo Veľkom Krtíši, ktorý vydal európsky zatykací rozkaz. Obžalovaný bol zápisnične vypočutý, kde do zápisnice uviedol, že sa v cudzine zdržiaval dlhšiu dobu, odišiel za účelom si hľadať prácu a nikomu o svojom odchode nepovedal, pričom mal vedomosť o tom, že bola podaná na neho obžaloba a tretí deň po jej prevzatí opustil územie Slovenskej republiky.

Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým vzal obžalovaného do väzby tým, že obžaloba na neho bola podaná dňa 13.02.2014, pričom obžalovaný sa do dátumu jeho vzatia do väzby nezúčastnil žiadneho z vytyčených hlavných pojednávaní, listové zásielky na adrese svojho trvalého bydliska nepreberal a úkony súdu v smere pátrania po jeho pobyte zostali neúčinné. Vzhľadom k tomu, že dlhšiu dobu bol mimo územia Slovenskej republiky, bolo potrebné vydať na neho európsky zatykací rozkaz, ktorému predchádzalo vydanie príkazu na zatknutie. Keďže obžalovaný sa vyhýbal trestnému konaniu, menil svoj pobyt, zdržiaval sa najskôr v Českej republike a neskôr v Nemecku a naposledy vo Francúzsku, naplnil dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por.

Odvolací súd po preštudovaní argumentácie sťažovateľa dospel k záveru, že súd prvého stupňa v danom prípade rozhodol správne a v súlade so zákonom, keď žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu zamietol s tým, že písomný sľub obžalovaného zo 14.03.2016 neprijal a súčasne nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por., obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä, ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko, alebo, ak mu hrozí vysoký trest.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. por., väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6. Podľa § 79 ods. 3 Tr. por., obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený,

ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b), c) Tr. por., ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Odvolačný súd tak, ako súd prvostupňový dospel k záveru, že trestné stíhanie proti obžalovanému P. G. sa vedie dôvodne. O tom svedčí nielen rozsudok Okresného súdu vo Veľkom Krtíši zo dňa 07.12.2015 sp.zn. 8T/20/2014, ale aj uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 03.02.2016 sp.zn. 3To/6/2016. Aj v súčasnej dobe totiž existuje podozrenie, že obžalovaný P. G. sa dopustil protiprávneho konania, ktoré má znaky zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1,2 písm. d) Tr. zák. a iné, pričom v danej trestnej veci prebieha dokazovanie s tým, aby bol ustálený skutkový stav.

Súd prvého stupňa v uznesení, ktorým zamietol žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu videl dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. u obžalovaného v tom, že by sa mohol vyhýbať trestnému konaniu, nedostavovať sa na súdne pojednávania a obžalovanému hrozí vysoký trest, čo má oporu v tom, že hoci vedel, že proti nemu je vedené trestné stíhanie, začal unikať trestnému konaniu, v mieste trvalého bydliska sa nezdržoval, migroval a odišiel do zahraničia, čo bolo dôvodom na to, aby bol na neho vydaný dňa 08.07.2015 európsky zatykači rozkaz. Jeho argumentácia opierajúca sa o to, že jeho matka skončila na psychiatrii a že sa musí o ňu starať, neobstojí na to, aby bol prepustený z väzby na slobodu. Okrem toho súd poukázal aj na to, že ide o problémovú osobu, ktorá bola závislá od užívania psychotropných a omamných látok a tieto skutočnosti nepostačujú na to, aby mohol súd presvedčiť o tom, že naplní tie skutočnosti, ktoré uviedol v písomnom sľube zo 14.03.2016. S touto argumentáciou sa odvolací súd absolútne stotožnil.

Odvolačný súd poznamenáva, že výklad pojmov konkrétna skutočnosť je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci posúdi, či ponechanie obžalovaného vo väzbe je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania, či tento účel nemožno dosiahnuť inak. Odvolací súd sa teda podrobne tak, ako súd prvostupňový, zaoberal možnosťou, či v danom prípade nie je možné väzbu obžalovaného nahradiť inými prostriedkami uvedenými v § 80 ods. 1 písm. b), c) Tr. por., teda nahradiť väzbu písomným sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Odvolačný súd poznamenáva, že Dohovor ani judikatúra súdu neukladajú povinnosť orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu nahradiť väzbu obžalovaného týmito inštitútmi, ale im poskytuje len takúto možnosť. V danom prípade s prihliadnutím na povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je obžalovaný trestne stíhaný, ako aj skutočnosť, že obžalovaný sa v mieste trvalého bydliska nezdržoval, hoci vedel, že voči nemu je vedené trestné stíhanie a existuje podozrenie, že práve to bol dôvod preto, aby obžalovaný opustil územie Slovenskej republiky, odvolací súd v tomto štádiu konania nahradenie väzby týmito inštitútmi nepovažuje za dostatočný, pretože tieto substitučne inštitúty neodstraňujú obavu, že obvinený v prípade prepustenia z väzby na slobodu by ušiel, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu.

Ak obvinený v dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že vyšetrovanie sa viedlo nezákonným spôsobom, čiže bol vypočúvaný v jazyku, ktorému vôbec nerozumie a nie je mu vôbec jasné, prečo v súčasnej dobe je vedené proti nemu trestné stíhanie, odvolací súd poukazuje na zápisnicu o výsluchu obvineného zo 04.09.2013, v ktorej po poučení doslova uviedol, že je maďarskej národnosti, avšak chodil do slovenskej školy, a preto slovenský jazyk ovláda/ Okrem toho na hlavnom pojednávaní bol prítomný tlmočník, o čom svedčí zápisnica o tomto úkone.

Vzhľadom na tieto skutočnosti potom odvolací súd rozhodol tak, že jednak nenahradil väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka a jeho sťažnosť ako nedôvodnú v zmysle § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.